

Дніпропетровський національний університет
Філологічний факультет
Кафедра романської філології

X Міжнародна конференція

**ФРАНЦІЯ ТА УКРАЇНА,
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД У КОНТЕКСТІ
ДІАЛОГУ НАЦІОНАЛЬНИХ КУЛЬТУР**

МАТЕРІАЛИ

10-e Conférence Internationale

Ukraine, Dniepropetrovsk, 2004

FRANCE ET UKRAINE, EXPERIENCE SCIENTIFIQUE ET PRATIQUE DANS LE CONTEXTE DU DIALOGUE DES CULTURES NATIONALES

X Міжнародна конференція

ФРАНЦІЯ ТА УКРАЇНА, НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД У КОНТЕКСТІ ДІАЛОГУ НАЦІОНАЛЬНИХ КУЛЬТУР

МАТЕРІАЛИ

Філологічні науки

Дніпропетровськ
“Пороги”
2004

УДК 80
ББК 80/84
Ф 84

Упорядник Л.В. Пономарьова

Філологічні науки. Матеріали X Міжнародної конференції "Франція та Україна, науково-практичний досвід у контексті діалогу національних культур".

Секція 1. Методика навчання іноземним мовам у вищих навчальних закладах

Секція 2. Актуальні проблеми мови та мовлення у сучасній лінгвістиці

Секція 3. Актуальні проблеми літературознавства

Редакційна колегія:

д-р філол. наук, проф. І.І. Меншиков
канд. філол. наук, доц. В.Я. Мороз
канд. філол. наук, доц. Л.В. Пономарьова

Франція та Україна, науково-практичний досвід у контексті діалогу національних культур. X Міжнародна конференція: Матеріали. /
Упорядник Л.В. Пономарьова – Дніпропетровськ: Пороги, 2004. – 377 с.
ISBN 966-525-503-7

У збірнику надруковані матеріали X Міжнародної конференції "Франція та Україна, науково-практичний досвід у контексті діалогу національних культур", яка відбулася 23-24 квітня 2004 року на базі філологічного факультету Дніпропетровського національного університету. Збірник розрахований на широке коло читачів, які цікавляться сучасним станом актуальних проблем методики навчання іноземним мовам та зарубіжній літературі, а також проблем лінгвістики та літературознавства в Україні та в країнах ближнього й дальнього зарубіжжя.

ББК 80/84

ISBN 966-525-503-7

© Дніпропетровський національний
університет, 2004
© Пономарьова Л.В., упорядкування, 2004

ТРАНСФОРМАЦІЯ ГОМЕРІВСЬКИХ ПЕРСОНАЖІВ У П'ЄСІ Ж. ЖІРОДУ “ТРОЯНСЬКОЇ ВІЙНИ НЕ БУДЕ”

Французька література ХХ ст. характеризується різноманітністю жанрів і літературних форм, але поряд із новими пошуками, письменники використовують античні зразки, що становлять основу європейської літератури. У французькій драматургії 10–30-х років ХХ ст. спостерігається своєрідний “ренесанс” міфів і міфологічних фігур, які переживають своє чергове “модернізоване” життя. Цю літературну тенденцію продовжує Ж. Жіроду п'єсою “Троянської війни не буде”. Автором змальовується війна, що готується, та зображуються персонажі до того моменту, коли вони ввійшли в легенду.

Антивоєнне спрямування п'єси зумовило трансформацію персонажів відповідно до ідеї твору. Керуючись вибором персонажів, Ж. Жіроду залишає їм лише фіксований скелет, який їм дала традиція, що зводиться або до імені, або до функції: Гектор – воєначальник, Андромаха – дружина й матір; або до міфічної фабули: покарана Кассандра стала провісницею нещастя; або до простого прикметника: боговидний Паріс, старець Пріам, мудра Гекуба, хитромудрий Одиссей.

У 1935 році Ж. Жіроду “переписує” “Іліаду”, роблячи з неї “перед-Іліаду”, або “Іліаду”-травестію, вигадуючи другорядних персонажів і, надаючи відомим персонажам зовсім нової ваги і навіть, інколи іншого обличчя. Менелай – центральний елемент інтриги і головний персонаж грецького посольства, майже відсутній у п'єсі Ж. Жіроду; Парис-Олександр – рожевоощокий безхарактерний хлопчаком, байдужим та безтурботним; Аякс перетворився на товстого солдафона, який викликає лише сміх.

Суттєвого переосмислення зазнають у п'єсі стосунки між людьми й богами. Ж. Жіроду перетворює своїх героїв в активно діючих персонажів. Троянське суспільство розколоте на “антивоєнний” і “провоєнний” табори. Прибічники останнього є людьми егоїстичними із враженням самолюбством, які ставлять військову доблесть і можливість похизуватися своєю вправністю мечем і списом

вище миру та спокою цілого народу. Драматург розділяє подружжя Пріам-Гекуба, розводячи їх у два протилежних табори: Гекуба, матрона з трохи вільною мовою, в ім'я здорового глузду, більше народного, ніж царського, приймає сторону клану миру; Пріам, гордовитий від самої своєї значущості, через своє любовне захоплення до коханки свого сина скеровує прихильників війни.

Андромаха Ж. Жіроду – більш відчайдушна, але менш песимістична, ніж решта персонажів. У неї переважають сердечні пориви, але вона є передусім прикладом обороняючого материнства, подружньої вірності, вона стає виявником жіночого ставлення до війни та символом людської любові. Суспільна позиція, зайнята Андромахою, чітко показує несумісність поняття “війни” та “жінки”, двох протилежних начал – породжуючого та руйнівного.

У п'єсі “Троянської війни не буде” простежується десакралізація образу Кассандри: автор пояснює пророчий дар царівни не божественною природою, а простою спостережливістю й здатністю логічно мислити.

Гектор у Ж. Жіроду – не бог, він скоріше всього найгуманніший від гуманних, що розривається, як і всі, між ненавистю війни і бажанням убивати. Він із затаєністю веде наперед програну битву і веде війну проти війни.

Єлена в п'єсі стала персонажем не лише негуманним, а антигуманним: людиною сторонньою для інших і для себе самої. Вона існує зовсім в іншому світі, їй не властиві людські почуття, вона вважає себе вищою від них.

Улісс – єдиний представник грецького посольства, більше не є ні винахідливим, ні кмітливим героєм “Одіссеї”. Це – глибокий філософ і чудовий воїн, а основне, – людина доброї волі.

Таким чином, Ж. Жіроду зберігає лише “скелет” гомерівських персонажів, які отримують нове обличчя та нові функції. Суттєвим є й активізація ролі Гектора в боротьбі за мир та заміна войовничого образу Улісса образом вождя-миротворця. Водночас розподіл персонажів на два табори – провоєнний та антивоєнний – визначає поведінкові домінанти героїв і сприяє розкриттю антивоєнної проблематики п'єси.

З М І С Т

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Байсара Л.І. Особливості урахування візуально-просторового інтелекту при поясненні граматичного матеріалу.....	3
Бобыль С.В., Янгель Л.Д., Стребуль Л.А. К вопросу о формировании профессиональной компетенции студентов-иностранцев.....	6
Ваняркин В.М. Развитие связности монологической речи при обучении иностранному языку.....	7
Ворова Т.П. О некоторых психологических факторах в практике преподавателя иностранных языков.....	8
Дишкант Ю.Г. Сотрудничество на всех уровнях и проблемы дифференциации обучения.....	9
Дорох Т.Н., Островская А.И. Интегративная мотивация при обучении иностранному языку.....	10
Евсеева Н.Ю. Лингвострановедение в языковом вузе.....	12
Ерошкина Т.В., Татаровский А.П., Борисенко С.С., Кононенко А.А. Пути совершенствования методики преподавания медицинского менеджмента в ДНУ.....	14
Загородняя Н.А. Особенности методики преподавания французского языка для студентов технических специальностей.....	16
Звекова В.К. До питання підготовки студентів педагогічних факультетів до навчання іноземної мови молодших школярів.....	18
Лукьяненко Л.Н. Организация самостоятельной и аудиторной работы студентов на базе практикума по домашнему чтению (Из опыта работы со студентами первого курса английского отделения).....	22
Манякина Т.Н. Практика перевода с иностранного (немецкого) языка как учебная дисциплина (структурный аспект).....	27

Меньшикова Н.Л. Психологические аспекты неудач в процессе обучения иностранному языку.....	36
Молоцька І.В. Роль і місце підручника у навчанні іноземній мові в аграрному ВНЗі.....	39
Нестеренко О.А. Електронна пошта та її використання на різних етапах навчання іспанської мови як другої іноземної.....	44
Носенко Е.Л. Стратегії особистісно-орієнтованого навчання в контексті сучасних інтеграційних тенденцій розвитку вищої освіти.....	47
Омельченко Л.П. До питання навчання іноземних мов на спеціальних факультетах.....	53
Пономарёва Л.В. К вопросу об оптимальном педагогическом использовании аутентичных видеодокументов.....	55
Пономарёва Л.В. Особенности методики работы с телевизионным видеоизображением как с дидактической опорой.....	58
Присяжнюк С.Н. Некоторые особенности обучения русскому языку студентов из Малайзии на начальном этапе.....	63
Пустовойт Н.И. Пути развития неподготовленной речи.....	65
Савченко А.Л. Аспект схематизации в формировании коммуникативной компетенции обучающихся иностранному языку.....	69
Столярова Л.П., Мозовая И.Н. Предикатные слоганы как эффективный иллюстративный материал при изучении иностранцами темы «глагол».....	71
Сторожук С.Д. Методична концепція розробки системи вправ для навчання ділової комунікації.....	73
Тарнопольский О.Б. Обучение творческому (креативному) письму студентов языкового факультета.....	75
Чепига Э.Н. К вопросу о коррекции ошибок обучающихся иностранному языку.....	77
Bovkunova O.V. Speech act of apology.....	79

davydenko J. La démarche de l'éclectique dans l'approche communicative: est-elle vraiment bonne?.....	81
Kirkovskaya I.S. Le choix et l'exploitation des documents authentiques sur objectifs spécifiques au cours de français.....	83
Nikolenko V.Yu. Eduquer l'audition: propositions méthodologiques.....	86
paley T.A. The role of research in the design of speech act material.....	91
Palkevitch O.S. Certains aspects de l'évaluation en classe de FLE.....	94
pavlenko L.V. Competence and performance.....	98

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОВИ ТА МОВЛЕННЯ У СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

Альошина І.Г. Семантичні диференціація та нейтралізація у синонімічних рядах локативних дієслів французької та української мов.....	99
Альшасва О.М. Заперечення в сучасній англійській мові.....	101
Антонюк К.П. Місце концепту <i>культура</i> в мовній картині сучасної Франції.....	103
Багана Ж. Специфика функционирования служебных слов во французском языке Конго.....	105
Беспалова Ю.В. Лексика мовленнєвої дії як об'єкт лінгвістичного дослідження.....	110
Беспалова Ю.В. Отношения усиления в глагольно-адвербиальном поле речи прозы А. Куприна и В. Вересаева.....	113
Богданова Т.О. Особливості номінативного аспекту складнопідрядного речення з підрядним часу.....	115
Вишнинецкая М.А. Контаминированные частные альтернативные вопросительные предложения во французском языке.....	116
Воеводіна О.І. Деталізація концепту "простір" у французькій фразеології...	118
Гладка В.А. Особливості семантичного функціонування питальних займенників сучасної французької мові.....	120

Головнева В.М. Лексико-грамматические особенности французского научно-популярного текста.....	123
Дехнич О.В. Базисная метафора: people are plants.....	125
Діденко Н.О. Префіксація як один із засобів поповнення біологічної лексики.....	128
Ерёмкина Г.Г. Структурные особенности синонимов (На материале медицинских терминов).....	133
Есина Е.В. Модная лексика в языке французской женской прессы.....	135
Жулай С.Т. Вивчення латинської юридичної лексики в культурологічному контексті.....	139
Задунай В.В., Кагаловская А.В. К вопросу о специфике функционирования метафор в идиостиле Ги де Мопассана.....	142
Зайцева В.В., Мороз В.Я. До питання вивчення сегментованих конструкцій.....	144
Иваненко Т.А. Сравнительно-сопоставительный анализ лексики на занятиях по латинскому языку.....	149
Иваненко Т.О. Мова хрестоматійних латинських текстів Римського права та проблеми їх перекладу.....	152
Иванилова А.А., Ваценко Е.В. Социолингвистика и современный французский язык.....	154
Іванченко С.А. Сутність когнітивно-ономасіологічного вивчення французьких етнофразеологізмів.....	156
Кагановська О.М. Текстові концепти французької художньої прози.....	158
Каика Н.Е. Интернациональные фразеологизмы терминологического происхождения.....	160
Кирковская И.С. К вопросу реконструкции языковой системы.....	163
Клименко О.С. Проблема визначення еталонного типу мовної культури...	165
Князева Д.А. Придаточные предложения причины в латинском, старофранцузском и старорумынском языках.....	167

Ковальчук М.С., Мороз В.Я. Модальність як основна ознака речення у світлі теорії Ш. Баллі.....	169
Коник Т.В. Уподібнення словоформ як формальний показник сурядного зв'язку.....	170
Кудряшова Ю.В. Лінгвістичний статус французької мови в полімовній ситуації Люксембурга.....	173
Кулибаба Н.В. Новообразования во французских средствах массовой информации.....	175
Ланге Т.А. Особливості розгортання процесу комунікації в художньому творі.....	177
Ландар Ю.В. Спонукально-оціночні слова та словосполучення із значенням агресії на матеріалі французької мови.....	179
Лебедкина А.В., Синельников Ю.Г. Эллиптические конструкции "N + N" в современном французском языке.....	181
Лепетюха А.В. Ролевая полифоническая структура диалога (полилога) во французском языке.....	188
Лізунова Л.В. Теоретичні питання становлення та розвитку української фармакологічної термінології.....	190
Медведева Н.Е. Морфологическая классификация оценочных средств в современном французском аргю.....	192
Меншиков І.І., Попова І.С. Соціальні реалії поетичного ад'єктиву Т.Г.Шевченка.....	197
Меньшиков И.И. Адъективы Т.Г. Шевченко в семантическом микрополе <i>grand</i>	199
Минкин Л.М., Пономарёва Л.В. Лингвистическая концепция Г.Гийома: мыслительный субстрат языка и речи.....	201
Мироничева О.Ю. «Alceste» — програмне забезпечення автоматизованої обробки текстів.....	204
Мисишина Л.А. Маркёры риторического отклонения в современной французской поэзии.....	206

Москвитина Д.А. Историческое развитие «расщеплённого» инфинитива в английском языке.....	210
Нагель В.В. Специфіка вигукової семантики у мові сучасної французької драматургії.....	212
Оржеховська Н.Ю. Засоби вираження часової та просторової семантики в художньому тексті.....	215
Панченко Е.И. Проблемы избыточности и экономии речи в трудах французских и отечественных лингвистов.....	217
Писаренко Н.Д. Терміноелементи та їх походження.....	220
Писаренко Н.Д. Латиниця – шляхи розвитку.....	223
Подлесна В.Ф. До питання про структурно-семантичну класифікацію фразеологічних одиниць французького лінгвіста Ш.Баллі.....	224
Половинко Е.А. Границы семантических полей.....	226
Правда В.І., Тихонова Н.Є. Лексико-граматичні засоби вираження категорії часу (за романом Гі де Мопассана “Життя”).....	228
Правда В.І. До питання класифікації текстів та методів їх перекладу.....	232
Седых А.П. Национальный дейксис и речевой узус.....	235
Сизенко А.С. Особливості графіки французької мови.....	243
Слепцова С.В. Метафоризация как способ образования специальной лексики в современной французской прессе.....	245
Соболева Т.Е. Коммуникативное моделирование простых частно-вопросительных предложений в современном французском языке.....	249
Станіслав О.В. Функціональні характеристики таких нелітерних графем французької орфографії як діакритичні знаки.....	253
Стародедова Л.В. Прагматическая обусловленность структурных единиц с имплицативной связью компонентов.....	256
Стребуль Л.А., Панченко С.А. Общие межъязыковые черты названий (На материале русского, французского и китайского языков).....	262
Тропина М.А., Конева Н.Ю. Функциональные особенности	

сослагательного наклонения в современном итальянском языке.....	265
Штатная Е.И. К вопросу о функционально-коммуникативной типологии текстов.....	267
Ясногородская И.А. Употребление безглагольных конструкций в современном французском языке. Влияние консигуативных факторов на структуру высказывания.....	268
Dedouchek T.V., Konstantinova L.V. Expression de relation interpersonnelle de politesse (Divergence de structuration et d'emploi en français et en espagnol).....	270
Koulibaba I.V. L'argot des jeunes en France.....	272
Lemeshko L.S., Boyarchuk M.P. Les particularités de la structuration du texte d'une bande dessinée.....	275
Melnyk V.I. La corrélation lexicale et sociolinguistique du français et de l'ukrainien.....	278
Zhulai S.T., Ossadtshaja T.L. Über Interpretation der geflügelten lateinischen Wortgruppen im Deutschen.....	283

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА

Бажан Т.А. Н.Ф.Гамалея – выдающийся ученый-микробиолог, и его роль в развитии научных контактов и сотрудничества с учеными Франции	286
Білас А. Особливості функціонування та семантизації арготизмів у творах Віктора Гюго “Останній день засудженого”, “Знедолені”.....	288
Ватченко С.А. Об одном из ранних опытов интерпретации феномена художественной повествовательности Ж.Женеттом.....	291
Виноградова Н.В. «Nouvelle fiction» и дискуссии о фикциональности в современной французской литературе.....	296
Власова Т.И. Время и вечность Эмили Дикинсон.....	299
Дудка Л.А. Проблематика екзистенціалізму в циклі романів Жоржа Дюамеля “Хроніка Паск’є”.....	301
Дьяконов Г.П. Формирование дискурса барочных академий в контексте	

взаимодействия культур.....	303
Казак Е.В. Игра в детектив в романе Мишеля Рио «Неверный шаг».....	305
Каніболоцька Л.С. Еміль Золя у сприйнятті та інтерпретації Івана Франка	306
Кожанова Т.О. К вопросу о комическом во французском романе барокко...	307
Линкова Я.С. Значение поэтики Стефана Малларме для поэтического мировоззрения О.Э. Мандельштама (постановка проблемы).....	310
Литвиненко Н.А. О некоторых современных подходах к проблеме катарсиса.....	314
Максютенко Е.В. Споры о сентиментализме и романистике Л.Стерна в зарубежном литературоведении.....	319
Малиенко А.В. Роман А.Рэдклифф «Замки Этлин и Данбейн....» (поэтика жанра).....	325
Орлик Н.П. Эссеизм в жанровой структуре книги Стендаля «О любви».....	330
Осокин М. «...Оракул бредит»: Лафонтен, Вольтер и Богданович.....	332
Пастушенко Л.И. Осмысление эстетики французской пасторали в культурном контексте Германии XVII века.....	336
Пахсарьян Н.Т. Готическое в ранних романах В.Гюго.....	342
Рожина А.Д. Гете о Мольере.....	346
Семешко Н.М. Стилiстика портретного опису у романі С. Моема “Розмальована завiса” (образ Mother Superior).....	351
Тетерина Л.М. Расширение границ поэтического в британской поэзии конца XX века.....	355
Томилина М.В. Две Марианны (Женские представления о любви по романам Мариво «Жизнь Марианны» и Д. Остен «Чувство и чувствительность»).....	359
Шпаковская Е.А. Религия как драматургический художественный образ (у Корнея, Вольтера, Островского).....	362
Якубовська Н.О. Трансформація гомерівських персонажів у п'есі Ж. Жіроду “Троянської війни не буде”.....	365
Bezrodnykh I. Traditions of précieux and libertin in Suckling's poetry.....	367

Здано на складання 20.06.04. Підписано до друку 08.07.04.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура літературна. Друк
офсетний. Умовн. друк. арк. 22,09. Умовн. фарб.-відб. 22,09.
Обл.-видавн. арк. 19,45. Тираж 150 прим. Зам. №

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.
За точність викладених фактів відповідальність покладається на
авторів.

Видавництво "Пороги",
49000, м. Дніпропетровськ, пр. К. Маркса, 60
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
серія ДК №7 від 21.02.2000

ВКФ „Оksamит-Текс”,
49050, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 74
Свідоцтво про реєстрацію ДП №61-р
від 20.04.2000

ISBN 966-525-503-7

Матеріали конференції
X Міжнародна конференція
ФРАНЦІЯ ТА УКРАЇНА,
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД У КОНТЕКСТІ
ДІАЛОГУ НАЦІОНАЛЬНИХ КУЛЬТУР

МАТЕРІАЛИ

Українською, російською, французькою,
англійською та німецькою мовами

Відповідальна за випуск Ж.А. Буряк
Редактор Р.О. Лазарева
Художній редактор В.В. Якименко
Технічний редактор В.В. Якименко
Коректор В.М. Орищій